

Oponentní posudek bakalářské práce

Autor/ka BP: Petra PATŘIČNÁ
Název práce: Literární výchova v předškolním vzdělávání
Oponent/ka: Mgr. Oto Dymokurský

Hodnotící kritéria	Splňuje bez výhrad	Splňuje s drobnými výhradami	Splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Obsahová				
V práci jsou vymezeny základní a dílčí cíle, které jsou v koncepci práce patřičně rozpracovány. Cíle jsou adekvátně naplňovány.	☐	☒	☐	☐
Práce splňuje cíle zadání.	☐	☒	☐	☐
Studující využívá a kriticky vybírá primární a/nebo sekundární literaturu.	☒	☐	☐	☐
Práce má vymezen předmět, je využito odpovídajících metodologických postupů.	☐	☒	☐	☐
Výstupy výzkumných částí jsou adekvátně syntetizovány a je o nich diskutováno.	☐	☐	☒	☐
V práci je využita odborná terminologie a jsou vysvětleny hlavní pojmy.	☐	☒	☐	☐
V práci jsou formulovány jasné závěry, které se vztahují ke koncepci práce a ke stanoveným cílům.	☐	☐	☒	☐
B. Formální				
Práce vykazuje standardní poznámkový aparát a jednotný způsob citací v rámci práce, je typograficky jednotná.	☐	☒	☐	☐
Studující dodržuje jazykovou normu, text je stylisticky jednotný.	☐	☒	☐	☐
Text je soudržný, srozumitelný a argumentačně podložený.	☐	☒	☐	☐
C. Přínos práce*				
	☒	☐	☐	☐

Slovní hodnocení práce:

Autorka si pro svou bakalářskou práci vybrala téma, které ji očividně zajímá. V tomto ohledu prezentuje své schopnosti a dovednosti velmi dobře v samotném projektu, s řadou obtíží pak v ostatních částech bakalářské práce.

Největší nedostatek teoretické části vychází z různorodě definovaných cílů projektu (s. 51), které se naštěstí nepromítají do projektu samotného. Ten působí jako dobře sevřený a poměrně jednoznačně zaměřený plán aktivit, které pomocí literatury (knih) rozvíjejí vybrané schopnosti a dovednosti předškoláků a seznamují je s vybranými pojmy literární teorie věkově přiměřeným způsobem. Teoretická část tak trpí snahou postihnout velkou šíři, která je práci spíše na škodu. V kapitole 1 se autorka dopouští nepřesné práce s oblastí kognice, kterou popisuje jako oblast rozumovou (místo poznávací) a řadí do ní špatně vůli a motivaci (oba pojmy navíc používá podobně a místy je ztotožňuje se soustředěním) a emoce. Podobně nepřesně pracuje s pojmy paměť a zapamatování nebo lež a smyšlenka. Vymezení ko-

gnitivní úrovně předškoláka věnuje málo místa na to, aby bylo zřejmé, o co se musí opírat volba aktivit pro takto staré děti. Vymezení emoční úrovně není popsáno vůbec. Závěrem kapitoly chybí popsány schopnosti a dovednosti, jejichž rozvoji se bude projekt věnovat. V podkapitole 1.1 se autorka příliš fixuje na literaturu zprostředkovanou dospělými dětem (opakuje se v podkapitole 3.1) a opomíjí literaturu umožňující samostatnou práci předškoláků. Vzhledem k tomu, že autorka využívá literaturu především pro rozvoj schopností a dovedností předškoláků, je kapitola 2 naprosto zbytečná, protože literatura jako nástroj může sloužit k rozvoji většiny cílů předškolního vzdělávání. Podobně zbytečná se ze stejného důvodu jeví kapitola 3, navíc se zde objevuje řada podivných výroků (např. "Odkakživa se lidé snažili vychovávat a vzdělávat své potomky, přesto se nedá princip učitelství jasně vymezit." "Osobnostní orientace v předškolním vzdělávání zahrnuje stanoviska a styl práce."). Kapitola 4 už své opodstatnění má, ale ve snaze postihnout širší problematiku předčtenářské gramotnosti se nedostává dostatečné místo na rozvedení schopností a dovedností, které předčtenářskou gramotnost tvoří a které bude autorka svým projektem rozvíjet. Navíc v celé kapitole autorka místo pojmu před/čtenářská gramotnost používá neustále jen pojem gramotnost, což je nesprávné a pro některého čtenáře by mohlo být i matoucí. Teprve až z páté kapitoly začíná být čtenáři jasné, že autorce půjde především o výchovu literaturou a mnohem méně pak o výchovu k literatuře. Autorka se zde opírá o pojetí literární výchovy v předškolním věku z 80. let 20. století, což není vzhledem k pojetí RVP PV úplně šťastné. V kapitole 6 je podán pěkný přehled druhů literatury pro předškoláky, kterému ale chybí popis účelu (cíle), ke kterému lze ten který druh využít. U leporela autorka uvádí, že jeho obsahem mohou být cestopisy, návody a turistické příručky, čemuž vůbec nerozumím. Příklady, které autorka u jednotlivých druhů knih uvádí, nepřekračují 80. léta 20. století, což neladí s tím, co autorka uvádí na s. 24 (učitel musí být orientován jak ve starší, tak i v nové literární tvorbě pro děti).

Slabým místem praktické části jsou strukturované rozhovory. Není jasné, jak byly zaznamenány a v práci chybí jejich přepis či nahrávka. Některé otázky rozhovoru tlačí na sociálně žádoucí odpovědi, což je potvrzeno získanými odpověďmi, nebo se ptají na informaci, kterou může respondent prezentovat za někoho jiného jen zprostředkovaně. Dostatečně není popsán soubor dotazovaných učitelek (např. věk, délka praxe). Autorka si klade výzkumné otázky, na něž není možné ze tří realizovaných rozhovorů získat odpověď. Na více místech autorka dovozuje víc, než obsahují odpovědi učitelek. Navíc se autorka zdráhá kritického pohledu na odpovědi učitelek (např. vhodnost dělit literaturu zvláště pro kluky a holky, poměr starších a novějších titulů používaných učitelkami, omezený tematický záběr volených titulů, připravenost knihkupectví na nákup s malými dětmi).

Silným místem praktické části je samotný projekt. Každý blok vnitřně drží, aktivity jsou tematicky sevřené, činnosti se vhodně střídají, děti jsou velmi dobře motivovány. Aktivity jsou věkově přiměřené (vyjma živých soch - s. 86-87, hláskování - s. 104, výroby odlišných obrázků - s. 106). Veškeré grafické materiály si autorka zpracovala sama a to velmi zdařile. Přesto mám i jisté výtky. U většiny dnů nejsou v pomůckách uvedeny ty, které autorka potřebuje v rámci motivace a závěru v komunitním kruhu, v drtivé většině chybí uvedení knihy, se kterou je pracováno. Z celého programu číší, že jej připravovala žena (učitelka) pro ženy (holčičky). Týká se to jak volby knižních titulů, tak výtvarných technik (což jí odzrcadlily samotné děti). V závěrečné reflexi zcela postrádám hodnocení knížek, které si děti v průběhu celého měsíce vytvářely.

Při práci s odkazy se autorka dopouští různých chyb - není uveden zdroj (s. 10, 15-16, 23-26, 28-32, 34-36, všechny dny projektu, 101), je chybně uveden autor zdroje (s. 22), není uveden rok zdroje (s. 26, 35). V seznamu literatury jsou uvedeny 3 zdroje, se kterými autorka v textu nepracovala, a chybí uveden 1 zdroj, který se v textu objevuje (s. 38).

Z jazykového hlediska se v práci nejčastěji objevují chyby v interpunkci (s. 10, 14, 16, 23, 81, 88, 92, 94, 99, 102-104, 106-108) a při skloňování (s. 10, 23, 87, 89, 93, 101, 106, 109).

I přes výše uvedené výtky navrhuji vzhledem ke kvalitně připravenému projektu bakalářskou práci klasifikovat stupněm velmi dobře.

Práce splňuje požadavky na udělení akademického titulu Bc.:

ANO

Práci doporučuji k obhajobě:

ANO

Návrh klasifikačního stupně:

velmi dobře

Náměty pro obhajobu:

Do jaké míry je vhodné dělit knihovničku v MŠ na holčičí a klučíčí tituly? Nenapadá vás vhodnější dělení?

Zhodnoťte pro zkušební komisi, jak dopadly knížky, které si děti tvořily v průběhu celého projektu.

Datum: 26.05.2018

Podpis: _____